

МЕДАРДО ФРАЙЛЕ МОРЕТО

Превод от испански: Нели Стоичкова, 1981

chitanka.info

Най-после намерихме под наем един апартамент в Коста темплада^[1] — едно от географските имена, така много пропагандирани от туризма през последните години.

Тя беше доволна. Аз не бях в лошо настроение, макар и малко кисел.

Случи се така, че апартаментът беше нов! И по мандалата и цоклите имаше още боя. Първото, което направихме, беше да отидем до селището и да кулим бархет, четки, почистващи препарати и един литър „агуарас“.

Дрехите нямаше къде да се закачат и вместо да кажем на портиерката или да уведоим писмено собственика, купих няколко метални закачалки и ги завинтих отзад на вратите в спалнята и банята.

Жена ми се изпоти, докато чистеше петната, така че през тези три-четири дни от петнадесетте, които щяхме да прекараме там, ѝ помогнах и после не успях да взема в ръцете си нито книга, нито хартия. Когато пристигнахме, аз четях Бали и всичко написано от него за употребата на прилагателното като съществително, което така много ми харесва.

„Агуарасът“ толкова ми хареса, че отворих куфара и погледнах в речника. Оказа се, че е есенция от терпентин, а терпентинът е полутечна смола, която изтича от боровете, елите, листвениците и терпентиновото дърво. Това последното ми внушаваше нещо здраво и лятно и ми хареса.

Почти всеки ден в апартамента ни липсваше по нещо, нощната лампичка и столовете куцаха и изглеждаше, като че ли липсва по някой крак, но там беше морето, виждахме го от терасата и още на другия ден отидохме при него.

За да стигнем до морето, трябваше да минем край един супермаркет и къмпинг, чийто управител беше белгиец, след това по едно прашно нанагорнище, после пък по нанадолнище и към един и четвърт бяхме вече на плажа, на който веднага се различаваха три линии: движещата се на водата, тъмната на влажния пясък и тази на чадърите и платницата с хора отдолу и наоколо, много от които бяха седнали и гледаха към морето.

Изглеждаше, като че ли от слънцето се вдигаше дим, тъй че когато си свалих сандалите, трябваше да се затичам по пясъка на

сянка, за да не си изгоря краката. Жена ми, по-малко чувствителна, по-търпелива или пък просто по-безразлична, ме последва.

От чантата си, която носеше, тя извади голяма туба „Нивеа“, жълтеникава, специално за изгаряния от слънце, и започна да ме маже по гърба. От допира на пръстите и почувствувах изтръпване и умора, прозях се и започнах да се отегчавам.

След това тя ми каза:

— Няма ли да ме намажеш с „Нивеа“ по гърба?

Направих го с отегчение.

На плажа се различаваха две човешки общества: едното — загоряло, мазно и потно, а другото — по-фино и неосезаемо, със сини сенки, което някак странно управляваше всичко останало.

Морето не звучеше, а по-скоро бучеше и заглушаваше гласовете.

Докато мажех Мерче с „Нивеа“, се появи една конска муха, която упорито искаше да ме ухапе, синя, силна и надула мотора си до краен предел. Бая зор видях, докато я прогоня, тъй като тя беше рязка и бърза като подигравка.

На няколко метра от нас имаше едно човече в униформа, което говореше на френски с две момичета и от време на време си подсвиркваше „Странници в нощта“ или я пееше на английски.

Нощта, каквато и да е нощ, нямаше нищо общо с онзи поразяващ следобед, който ни тежеше по гърбовете и изглеждаше, че започва да пари от краката нагоре. Или може би слънцето беше като нощта, която ни оглупяваше и заслепяваше, превръщайки ни в „странници, разменящи си погледи и бродещи в нощта“, както казваше французинът.

Вдигнах ръцете си и почувствувах, че умирам от умора.

Тогава потичах малко. Облите камъчета се набиваха в краката ми. Когато се връщах, вече ходейки, чувствувах напрежение и болка в слабините.

След това се изкъпахме. Мерче веднага влезе във водата, но аз малко се поколебах. При влизането водата беше студена, а и после, навътре, също не ставаше по-топла. Поплувахме малко, смяхме се. Гледахме и бяхме гледани строго и настойчиво от други глави, които стърчаха над водата.

Мерче каза:

— Добра е, нали?

Не ѝ отговорих.

Излязох преди нея и потичах още веднъж по мокрия пясък, този път не ме болеше така.

Мерче остана във водата, като че ли не искаше въобще да излиза, а аз седнах наред с другите хора, гледайки морето.

В морето можеше да се види или много, или нищо, макар че там това беше главното. Аз не бих започнал да гледам човешките редици, нито павилиончето с разхладителни напитки и сандвичи, обърнато с гръб към морето, нито пък, по-далеч, лепкавите от слънчева мараня хълмове.

Не, трябваше да се гледа морето и не защото Мерче все още беше там, а защото бяхме като хипнотизирани от него, защото то се движеше, говореше и беше огромно.

Загледах се за известно време във вълните, които никога не бяха еднакви и това предизвика у мене недоверие и безпокойство. Говори се за монотонността на каквото и да е било, което не наблюдаваме внимателно.

Вълните не бяха еднакви, макар и да се повтаряха през еднакви интервали. Значението на всяка една от тях не беше нищо повече от едно тайнствено, приятно бълбукане. Морето обаче изглеждаше като че ли се изразяват с по-висши форми, отколкото вълната, с неразбираеми речи и параграфи, така богати на форми и начини, както на дълбочини и риби. От друга страна, аз нищо не разбирах.

Дадох си сметка, че ако разбирах нещо, щях да ръкопляскам, може би щяха да ръкопляскат и всички седнали, които гледаха морето, или другите, които лежаха и чакаха някоя грандиозна фраза или приятен мотив, за да се присъединят към аплодисментите.

Мерче излезе от водата, а мене почти ме втресе.

Когато се избърса, тръгнахме към квартирата.

Попитах Мерче:

— Не мислиш ли, че всичко това е идея на бога?

— Не знам, всичко е идея на бога — ми отговори.

— Е, да, разбира се, но това повече... като че ли бог иска да ни каже нещо, тази идея... Ти разбираш ли го това?... Там е морето, атакуващо... и толкова слънце... и този напълно неплоден плаж... и това кълбо от хора... Няма ли нещо символично в това?

— Символично ли? Ах, боже мой, откъде да зная?

— На мене това не ми се вярва... Аз не мисля, че то е там, за да прави само това „нищо“ и тези „нищо“, които всички правим... Изглежда твърде голямо за толкова малко... за да прави това, достатъчно би било само някаква локва или пък някакъв скрилец и тежести. Не го разбирам.

— Няма какво толкова да се разбира.

— Как да няма! Това е идея и голяма идея освен това! Нещо, което иска да ни се каже на езика на „милостиви господине“... Нищо не разбирам... Ама нищо... Имах желание да се махна оттам.

Минавайки през супермаркета, Мерче купи прясна маруля, маслини, хубави домати и консерва с риба тон.

През нощта седяхме на терасата и гледахме морето. Гледахме и планините, и шосето, и къщите на благоустроения Коста темплада, наети почти всички от французи и белгийци. Нашите люлки обаче бяха винаги обърнати към морето.

Една нощ видяхме рибарски лодки със силни светлини, преследвани от хитри и полегнали върху гърба на вълните сенки, крадейки нищожества от спящия гигант... Друг път видяхме да минава бавно и облят от светлини един средно голям кораб.

— Яхта — каза Мерче.

Докато минаваше, ми изглеждаше като погребение на смет, което вървеше покрай брега, като публичен дом с жълти светлини. Вървеше някак надут, като че ли с глупашки или пьянски стъпки.

За морето говорехме помежду си, а след като отмина лятото — и с другите: „Как е днес морето? Бяхме на морето. Къпалме се в морето. Морето беше спокойно. В кое море? В Средиземно море. Водата беше така хубава! Отначало водата беше студена. Вълните бяха големи...“

Така беше тогава, същото е и сега, без да разбираме или казваме нещо.

Аз отивах да се къпя винаги със срам и някак насила, криейки това от Мерче. Затова защото подозирах, че има нещо повече от морето. Подозирах някаква тайна, по-прозрачна и от водата, тайна, която не бих разгадал даже ако живеех дълги векове, която може би и главата ми не би могла да прозре.

През тези дни на няколко пъти, без някой да забележи, лягах по гръб, за да успокоя мъката си. Но повече не го направих, за да не би Мерче да дойде и да ми каже:

— Ама какво правиш там, по гръб? Не искаш ли да видиш как плувам?

Защото тя си мислеше, че е на плажа. Но плажът беше в морето.

[1] Коста темплада (исп.) — морски бряг с умерен климат. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.